

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Kiadja:
TÁRSZERKESZTŐSÉG.
Egész évre 28 k., (14), 1/3 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Jól kezdődik.

Budapest, december 27.

Karácsony napján két szózat hangzott ki az országba. Senki szennazációt ne szimatoljon, mert a két szózat nem vonatkozik se obstrukcióra, se most aktuális politikai dologra. Katonaszágról, nemzeti vívmányokról, elvűségről, hazaárulásról s effajta, mostanság sűrűn felhangzó jelszavakról nincs szó a két szózatban. Ellenkezőleg. Az a két szózat mintha régmúlt és szinte már feledésbe merült dolgokat frissítene fel. Az egyik szózat a merkantilistáké, a másik az agráriusoké. Az egyikben Sándor Pál hívja sorakozásra a magyar kereskedőket, hogy megalakítsák az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesületet; a másikban gróf Desseffy Aurél buzdítja kintartásra az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjait. Az egyik a kereskedőket szólítja glédába, a másik a gazdáknak véret akarja fölpezdíteni.

A két szózat igazi hatásáról nem tudnánk ma még beszámolni. Nem tudjuk, Desseffy Aurél fölpezdítette-e a gazdák véret, s nem tudjuk, Sándor Pál fölhívására glédába állnak-e a magyar kereskedők? Ez különben ebben a pillanatban még nem is fontos. De egyet már az első pillanatban konstatálhatunk: a gazdák hivatalos sajtója nyomában nekirohant a kereskedők szervezkedésének, még pedig, régi szokása szerint, alattomosan és impertinensül. Azt persze nehéz volna kifogásolni, hogy a kereskedőket szervezkedésre hívják fel. Mert hiszen ha a gazdák országosan tömörültek s ennek kárát fémiesetre sem vallották: akkor a maguk példájával ösztönözték legjobban a kereskedőket, hogy azok is tömörüljenek. Az utolsó esztendőik erősen agrárius szelime és legalább is feltűnően kereskedelemellenes áramlatai viszont egyszerűen felnyitották a kereskedelem szemét, hogy védekeznie és boldo-

gulnia csak úgy lehet, ha a gazdák példájára ők is országosan szervezkednek s az Omge melé megalkotják az Omkét. Ezt tehát a gazdák hivatalos sajtója, ha fáj is neki, nem kifogásolhatja. Titokban ököbe gyűrheti a kezét, de nyilvánosan mosolyognia kell. Ha azonban nem támadhatja a szervezkedést, alattomosan támadja a szervezőket és a szervezendőket. Belekapaszkodik a kereskedőkhez intézett felhívásnak abba a megjegyzésébe, hogy százhuszezer magyar kereskedőnek van alkalmja a sorakozásra. A gazdák hivatalos sajtója az ő megszokott alattomoságával veti oda: „százhuszezer magyarországi, de nem mind magyar.”

Ugy! Magyarországi, de nem mind magyar! Hát micsoda? Talán olasz, osztrák, francia vagy hontentotta? Azt a gazdák hivatalos sajtója nem büntetné meg ilyen gunyos megjegyzéssel. A gazdák, sőt a hitbizományosok között vajmi sokan vannak, akik magyarországiak, de nem mind magyarok. Nincs Magyarországon olyan szimpla újságolvasó ember, aki éjtélkor, ha felköltik, egész csomó olyan magyarországi híres gazdát ne tudna felsorolni, aki nem magyar. Van köztük osztrák, francia, olasz, cseh, talán még portugál is. Az minél nem baj, azt mind nem veszi tolla hegyére a gazdák hivatalos sajtója. Sőt ritkán halljuk tőle felpanaszolni az a másik, szintén nem éppen ritka jelenséget, hogy magyarországi és magyar nagybirtokosok vagy mágnások egész jövedelmüket a külföldön költik el. A jó agrár sajtó ezt mind megbocsájta. Minden szabad a gazdának, szegénynek. S azért joggal föltehetjük, hogy midőn a százhuszezer kereskedőnél dittingvál s egy odaelett megjegyzésben azt mondja róluk, hogy mind magyarországi, de nem mind magyar: ezzel nem azt kívánja kiélezni, hogy a többi talán olasz, francia, osztrák vagy hontentotta. Nem. A gazdák hivatalos

sajtója a maga módja szerint csak azt kívánja konstatálni, hogy megint mozognak a zsidók. Ha mást nem szabad és nem lehet tennie, ez a sajtó mindig tudja ütni a zsidót. Ha másban meg nem bélyegezheti, rásütö a zsidót. Nálunk már így kezdődik és így végződik minden kis háborúság.

Elmondhatjuk tehát, hogy az Omge és Omke harca — jól kezdődik. Az agrár sajtó már megtalálta a kereskedők szervezkedésének beleg pontját. A felekezeti oldaláról támadja. Ő, meg fogják ezt érteni az ő olvasói. De máskülönbén nincs baj. Ha ez a sajtó a magyar kereskedelem önvédelmi harcára való készülődésében csak ilyen alattomos és impertinens módon tud kifogásolható találni s ha egyébként a magyar kereskedők a gyors támadásból is látni fogják, mennyire sürgős az ő szervezkedésük: akkor a kereskedelem országos tömörülése igazán jól kezdődik . . .

BELFÖLD

Sándor János programbeszède. Sándor János belügyi államtitkár holnap utazik le a nagyszöllősi kerületbe, amelynek tudva/evőleg ő a képviselője. Programbeszède elé politikai körkörös érdeklődéssel tekintenek, mert a belügyi reformok részletes ismertetését várják tőle.

A dunaszerdahelyi mandátum. Dunaszerdahelyről táviratozzák: Katona Mór budapesti egyetemi tanár jelölte a helybeli szabadelvűpárt a Bartal Aurél főispán kinevezése következtében megüresedett képviselői mandátumra. Katona Mór tanár ma délután tartotta meg programbeszédét, melyet a vasúto-gyűlés lelkesedéssel fogadott. Katona legközelebb beutazza kerületének nagyobb községeit. Ezideig ellenjelöltje nincs.

TÁRCA

Az ellopott bankjegyek.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Irta: St. Clare.

Az óra éppen tizet ütött. Bertram Merivale számlálta az úteseket s mikor az utolsó is elhangzott, ott állt határozatlanul. A könyvtárba szilárd eltökéltséggel jött. Biztos léptekkel méregette végig a szobát, kinyitotta a súlyos tölgyfaasztal egyik fiókját s keskeny börtököt vett ki belőle. De akkor aztán cserbenhagyta a bátorsága. Ijedten rezzent össze, mikor észrevette, hogy nincsen egyedül. Fiatal leány emelkedett ki egy karosszék mélyéből, nyújtózkodott és álmosan ásitva kérdezte:

— Te vagy az, Bertie?

Aztán feltűnt neki valami a fiatalemberen, fűrkészve nézegette halvány, lecseszt arcát, majd hirtelen hozzáugrott s hevesen átkarolta.

— Bertie, — mondotta iszonyodva — mit jelentesz ez? Megbolondultál? Mit akarsz itt ezzel a revolverrel? Jó isten! Csak nem vagy olyan gyáva, hogy agyonlődd magadat.

— Hagyd el, Helén. A legnyomorultabb ber én vagyok a földön. Semmihez sem értek, s, ha elpusztulok.

— Új le! — mondta a leány nyugodtan és carosszékbe ültette a remegő Bertramot. — st rögtön elmondasz nekem mindent, semmit itkolj el!

— A leggonoszabb kátyuba jutottam, Helén. — azt mondta, hogy nem fizeti már ki az adóssáimat s kidob, ha még egyszer megharagítom. — a szaporítottam a szót, tartoztam. Nem nagy

összeggel, csak ötven fonttal, de hát honnan vegyek én ötven fontot? Megláttam apa csekk-könyvét és — azt hiszem, örültnek kellett lennem, amikor a dolgot elkövettem — szóval, hamisítottam a nevést és elküldtem a csekket a postán. A szegényt azonban nem tudom tulélni, ha a dolog kisl.

Es itt könynyekbe tört ki Bertram.

— Kinek tartoztal? — kérdezte nővére higdant hangon.

— Gilbert Watsonnak. Ismered, szivtelen,

mint a kő.

— Persze vesztettél a kártyán!

— Igen.

— És mikor adtal fel azt a levelet?

— Ma reggel.

— Akkor csak holnap hajthatja be a pénzt.

Bertie, én elmegyek hozzá s megkérem, hogy adja vissza a csekket, s aztán majd valami becsületes uton-módon szerezzük meg a pénzt!

— Most már nem mehetsz el hozzá. Mit szólnának ahhoz, ha ebben az időben látnának kijönni egy férfi lakásából?

— Ezzel most nem törődhetem. Levélre nem bizhatom a dolgot és nekem inkább visszaadja, mint neked. Hanem még egyet, Bertie. Bizhatom-e benned, hogy jövőre nem követsz el efféle ostobaságot? — s jelentős pillantást vetett az íróasztalon heverő börtökre. — Ezt tudnom kell, mielőtt itthagylak.

— Esküszöm neked, Helén, hogy nem nyulok hozzá! . . .

— Itthon van Watson ur?

— Még nem jött haza, de minden pillanatban várom. Ha egy kis türellemmel tetszik lenni . . .

— Kösözöm, meg kell várom. Sürgős ügyben személyesen kell vele beszélnem.

Helén érezte, hogy az inas tetőtől talpig végigmustrálja, miközben a pazzrul berendezett szobába vezette, de tudta, hogy nem érezheti magát e miatt megsérve. Magára maradv, lázas izgatottsággal nézett körül, minden pillanatban a kandallón álló órára tekintett, mignem végre az íróasztalnál lecsillapodva megállott s szeme akaratlanul is végigsiklott rajta. Hirtelen egy csomó felbontatlan levél keltette föl a figyelmét. Lélekzetét visszafojta nézte végig a leveleket.

— Megvan — kiáltott fel halkan, izgatottan, mikor a bátyja írásait és monogrammját megpillantotta. — Meg van mentve Bertie!

A felbontatlan levelet elrejtve, becsöngette az inast.

— Az idő mulik, nem várhatok sokáig — így szólt hozzá — majd levélben intézem el a dolgot Watson ural . . .

. . . Másnap este nyugodtan ült szobájában Helén, amikor hirtelen megnyílik az ajtó s Bertram a legnagyobb izgalommal az estilap egy számát dobja oda neki.

— Oivasd! — csak ennyit mondott s aztán ujra kirohant.

Helén átfutotta az újságot, mignem szeme a következő, feltűnő közleményen akadt meg:

— **Vakmerő rablás.** Kevésell éjfélt előtt vakmerő rablás történt ma mr. Gilbert Watson házában, a Bondstreeten. Watson üzleti ügyekben hirtelen elhívták hazulról, sietésben szerencsétlenségére nyitva felejtette az íróasztalfiókját, amelyben négyszáz font értékű bankjegyet őrzött. Mikorra visszatért, a bankjegyek eltűntek s inasa, akinek kipróbált hűsége és becsületessége kétségtelen, kérdőzöködséire elmondta, hogy Watson ur távollétében egy hölgy volt a szobában, aki meg akarta várni. Néhány pillanat múlva azonban, amely idő alatt egy-

Az orvosok helyzete.*)

Budapest, december 27.

A német betegpénztári törvény teljesen szerzetlenül találta az orvosokat. A törvény végrehajtása részéről semmielő akadály nem tűközött, mert az orvosok a humanizmus álláspontjára helyezkedtek. Még örvendetek is a törvénynek, mert így azok a széles néprétegek is könnyen orvosi segítyhez juthatnak, amelyek ezt addig szegényesügi folytán nélkülözni voltak kénytelenek. Csakhamar észrevettük azonban az orvosok azt, hogy a pénztárak, amelyeknek legnagyobb része a szociálisták kezébe jutott, hatalmukat az orvosok munkarejének kiaknázására és kizsákmányolására fordítják.

Es itt egy csodálatos jelenségnek akadunk nyomára. Az a negyedik rend, amely folytonosan arról panaszkodik, hogy a tőkés kizsákmányolja, akkor, amikor az ő kezébe kerül a hatalom, alkalmazottainak járadózsait és anyagi helyzetét nem méltányolja. Az orvosok ily körülmények közt, hogy megéltetésüket, mondhatni, mindennapi kenyereiket biztosíthatják, erőlyesen hozzáfogtak a szervezkedéshez. Ugyanazokkal a fegyverekkel harcolnak a szociálisták ellen, mint ezek a tőkés ellen. És ezek a fegyverek nem életlenek! Az orvosok sorban felmondják a pénztárakkal kötött szerződéseiket és megállapítják azokat a feltételeket, amelyek mellett újra hajandók munkába állani. Ezek a feltételek nagyjában a következők: szabad orvosválasztás tehát az orvosi monopólium megszüntetése, választott bíróság és fizetésemelés. A pénztárak egy igen jelentékeny hányada már meghajolt a követelések előtt ahol pedig az ajánlott békefeltételeket el nem fogadják, ott az orvosok egyszerűen sztrájkba léptek. Ez valóban szokatlan és egészen modern dolog. Ki hallott valaha arról valamit, hogy az orvosok sztrájkoljanak? De bizonyos az, hogy a sztrájk az orvosok jogos igényeinek megvalósítására igen alkalmas eszköznek bizonyult. Pro momento Németországban 200 községben 3000 orvos áll harcban a betegpénztárakkal. A harc kétségtelenül az orvosok javára fog elődni, mert a pénztárak orvosok nélkül meg nem lehetnek, ellenben az orvosoknak van hatalmas sztrájk-alapjuk.

Míg a német orvosok így győzelemről-győzelemre viszik lobogójukat, addig nálunk a viszonyok annyira megromlottak már, hogy akárhány orvos van, aki még annyit sem keres, hogy keresetével napiszigléteit tudná fedezni. Az 1891. évi XIV. t.-c. alapján Budapest lakosságának 50%-a a pénztárköteles. A lakosságnak tehát jele ki van szolgáltatva alig 200 pénztári orvos monopóliumának. De nálunk még egyéb baj is van. Hivatalos adatokkal be van bizonyítva, hogy a főváros lakosságának 25%-a a magánegyesületek körébe tartozik. Ezek az egye-

*) Közreadjuk ezt a cikket, jellemzésül annak az elkéséredésnek, amelyet az orvosok körében a betegpénztár-egyletek kínóvessai okoztak.

sületek nem azért alakultak, hogy szegények betegségére kellő orvosi támogatásban részesülhessenek, hanem azért, hogy egy csomó hivatalnoknak, pénzbeszedőnek, igazgatóknak, vagy miféle nényesen dotált állása legyen. A dolog természete hozza ennek folytán magával, hogy ezek gyári áron alul szerzik be orvosait. És mégis olyan marakadás és dulakodás folyik az orvosok között az ilyen megszegényítően alacsony fizetéssel ellátott orvosi állásokért, amif igazán nem méltó egy előkelő, művelt testülethez.

Az egyleteknél alkalmazott orvosok egy jelentékeny része aztán a fizetésnek megfelelőleg végzi is el feladatát, illetve kötelességét. A vagyontalan ember, aki újékor nem tud az orvosnak borraival juttatni, lesheti az orvost, amig eljön. Ha hívják, sokszor csak másnap jön, vagy még akkor sem, mert hiszen annyi dolga van, hogy alig győzi még megfizetett szorgalom mellett is és hát azt csak nem lehet tőle kivánni, hogy először a szegényhez jusson; neki oda kell először mennie, ahol tudja, hogy január elején kap 10. vagy 15 forintot. És ezekben az egyletekbe van iratkozva Budapesnek majdnem minden jómódu kereskedője, sőt még tehermentes házaknak tulajdonosai is ez uton szinte ingyen veszik igénybe az orvosi segítyt.

Körülbelül két évvel ezelőt végre felhangzott az orvosoknak jankiáltása. Két irányban indult meg a harc.

Az egyik tábor a szabad orvosválasztás ügyét irta zászlajára és lankadatlan buzgalommal harcolt érte. Megmozdított 30 000 embert és ez a 30 000 munkás gyűlést gyűlést után tartott és a kereskedelmi miniszterhez intézett feliratban követelte a szabad orvosválasztás intézményének meghonosítását. Mikor ez kellő eredményre nem vezetett, előbb a képviselőház elnökéhez fordultak, azután interpelláció utján magához a képviselőházhöz. A mostani kereskedelemügyi miniszter belügyminiszterkorában bebizonyította, hogy nemcsak érdeklődik a közegészségügyi kérdések iránt, de ért is azokhoz. Bizalommal várják tehát az orvosok a politikai helyzet tisztázódása után a kérdésnek megoldását, annyival is inkább, mivel a minisztérium részéről hozzátintett kérdésre a közegészségügyi tanács is egyhangulag a szabad orvosválasztás mellett foglalt állást.

A másik tábor az egyletek ügyének rendezését tűzte ki feladatául. A mozgalmat a józsefvárosi kerületi orvostársaság indította meg, azonban végzetes hibát követelt el akkor, mikor az ügy további vitelét átadta az orvosövetségnek. Az orvosövetségnek állítólag 4000 tagja van. Ez a 4000 tag annyira megbizik a szövetségben és annyira el van ragadtatva működésétől, hogy a legutolsó országos kongresszusban a budapestiekkel együtt összesen sem jelent meg 100 tag. Mikor pedig az orvosok életbevágó fontosságú kérdéséről folyt a vita a legutóbbi közgyűlésen, Budapesnek 1400 orvosa közül mindössze alig ötvenen jelentek meg. Ennek az a magyarázata, hogy a szövetség tehetetlennek

bizonyult és akciójában immár senki sem bízik. Mikor a lelkesedés és a harci kedv általános volt, akkor a szövetség az egyleti orvosok pressziójának engedve, huza-halagatta az ügy rendezését, most pedig már képtelen a szükséges reverzálisoknak összejuttatására.

Ha a szövetség komolyan akarja az egyleti kérdésnek megoldását és nemcsak pont akar binteni nyomorral küzköző orvosok százainak szemébe, akkor határozza el magát egy erélyes lépésre és követelje az egyletektől is, hogy hozzák be a szabad orvosválasztást. De az irtes követelés erő nélkül nem ér semmit. Sztrájk-alapot kell gyűjteni a budapesti orvosoknak és egyetlen betegsegélyező-egylet sincs Budapesen, amely két hónapig kibírná az orvossztrájkot. Erre a két hónapra kellene tehát a mostani egyleti orvosokat kárpótolni. A község ezt a harcot szívesen látná, mert a mostani egyleti rendszerrel már torkig van mindenki. Az igazán szegények a harc ideje alatt egy cseppet sem károsulnának, mert most is szívesen áll akármelyik orvos is ingyen rendelkezésükre, akkor pedig. Ha szükséges volna, esetleg egy bizottság gondoskodhatnék arról, hogy a harc levét ne az igazán megszorult szegények igrák meg.

Dr. Bród Miksa.

KÜLFÖLD

A Dreyfus pör revizója. Párisban nyugodtan fogadják a reviziós-bizottság határozatát s mindenki magától értetődő jogi eljárást lát a revizióban, amelyet politikai agitáció tárgyává tenni nem szabad. Még a nacionalista újságok sem lármáznak. Csak a *Libre Parole* nyugtalanodik, amely az okmányhamisítások és hamis tanuallomások küszöbön álló felderítésében a legközelebről van érdekelve és a hadügyminisztérium mostani vezetését kezdi vádolni a hamisításokkal, amelyeket azért követtek el, hogy a revizióra okot szolgáltatassanak. Mint a reviziós-bizottság köréből hallatszik, a bizottság nem fogadta el a Mercier jelentésében felsorolt összes okokat a revizió alapjául, mert azok többségét a semmitiszékek elbirálása alá akarja bocsátani és minthogy a konstataciók okok elegendők a revizió megengedésére. A bizottság feladata nem az volt, hogy beható vizsgálatait indítsion, mert ez a legfőbb bíróság dolga, hanem csak az, hogy a már bebizonyított vagy valószínűnek látszó új tények alapján véleményt mondjon.

Mintán *Targé* százados a bizottságnak megadta a szükséges felvilágosításokat, megkezdődött a tárgyalás Mercier eladói javaslata felett. A jelentésben felsorolt reviziós okok közül kiküszöbölték a többi közt a Czernusky vallomásra vonatkozó okot. A perújítás elrendelésének alapjául két új tény* fogadtak el, először annak a megállapítását, hogy egy okmányt, amely a valószágban Dreyfus elfogatása után keletkezett és datálódott, úgy változ-

magában volt a szobában, megváltoztatta a szándékát s a nélkül, hogy a nevé megmondta volna, távozott. Olyan sűrű fátly volt rajta, hogy az inas nem láthatta meg az arcvonásait, de feltűnő, hermellinnel szegélyezett ibolyaszínű köpenyt viselt, amelynek kámszása a fejére volt huva. A nyomozást a legerélyesebben megindították és remélhető, hogy az éjfélű látogató hölgyet csakhamar kézrekerítik.

— Mr. Sefton van a szaloban, — jelentette a szobaleány, amikor Helén hevesen dobogó szívvel éppen végigolvasta a közleményt.

Sugárzó arcra, kinyújtott kézzel sietett Helén Frank Sefton elébe.

— Oly boldog vagyok, hogy eljött! — mondotta. — Anyira sóvárogtam ön után... De mi az, Frank? Talán megbántottam valamivel?

— Nem, éppenséggel nem bántott meg, de fel kell világosítania valamiről. Tegnap éjél, nagyon későn, Watson házából láttam kijönni. Az utca másik oldalán voltam, az arcát nem láthattam, de köpenye és járása minden kétségemert ploszlata. Hazáig követtem, hogy biztonságban tudjam, de nemcsak én kísértém, volt még valaki, aki érdeklődött ön iránt. Watson inasa, attól kezdve, hogy a házból távozott, mindig a sarkában volt. Nem tudom, mit csinált ön abban a házban, mivel azonban olyan jól ismerem, hinnen kell, hogy csak tiszta szándék vezethette. Nem akarok a bizalmába talakodni, Helén, de mégis kérem, legyen őszinte hozzám.

— Olvasta az estilapot?

— Még nem.

— Azt olvashatja belőle, hogy azt a hölgyet aki tegnap este meglátogatta Watson, gyanúsították azzal, hogy a négyzást fontot ellopta.

— Szent Isten! Ez valami gonosz játék. Mondja, kérem, minnek is volt ott tulajdonképpen?

— Nem mondhatom meg. De kell-e vajon erősítenem ön előtt, hogy azokat a bankjegyeket soha nem láttam?

— Természetesen egy pillanatra sem gyanúsítottam, de a dolog nagyon komoly!

— Frank, egy nagy szívességre kérem. Tudna-e nekem ötven fontot kölcsönözni, annélkül, hogy megkérdezném, mire kell?

— Egy óra sem telik el és megvan a pénz. Bizom önben egészen. Lehetek-e még valamiben a szolgálatjára?

— Ön nagyon jó hozzám, jobb, mintsem megérdemlem. Bocsásson meg, de...

— Mr. Watson akar önnel beszélni, miss Helén. A könyvtárba vezetem.

— Helyes, Jane, rögtön jövök. Egyedül kell vele beszélnem, Frank. Megvár itt? Helén a legeskelelyebb elfogódottságot sem áruit el, mikor a könyvtárba lépett. Először csak néhány mindennapi szót váltott vendégével, de a látogató láthatólag kényelmetlenül érezte magát s az első kínálkozó pillanatban izgatottan félbeszakította:

— Miss Merivale, igen kellemetlen dolog történt. Távollétem alatt négyzástontnyi bankjegy tűnt el a lakásomból. Egy hölgy került gyanuba, aki azon az estén a lakásomon járt s nagyon sajnálom, hogy ezt meg kell mondanom, a nyomok ebbe a házba vezetnek.

— Én vagyok az a hölgy, akit gondol.

— Akkor kétségtelenül kielégítő magyarázatát adhatja látogatásának!

— Attól tartok, hogy nem vagyok ebben a helyzetben.

— Tudja-e, mit jelent a vonakodása?

— Azt akarja talán ezzel mondani, hogy én loptam el a bankjegyeket?

Watson a vállát vonogatta.

— A pénz eltűnt, valakinek el kellett vinnie.

— Becsületes az inasa?

— Bizonyára. Egész vagyonomat rá merném bízni. Esküszök, hogy önön kívül senki sem lépett akkor este a szobámba.

— Különös, de én mégsem láttam azt a pénzt.

— És mégsem akarja megmondani nekem látogatásának az okát?

— Ismétlem, hogy nem tehetem.

— Miss Merivale, tudja ön, hogy bátyja tartozik nekem?

— Tudom, néhány óra mulva törlesztve is lesz az adóssága.

— Van egy indítványom. Törölöm a bátyja adósságát és szemet huynok a tolvajlással való összefüggése előtt, egy feltétel alatt: legyen a feleségem!

— A felesége... önnök...? — kiáltott fel Helén megvetéssel. — Inkább meghalok.

Csuf monos jelent meg Watson arcán.

— Ön tulságosan büszke. Gazdag ember vagyok s nagyon előzékeny férj volnék. Miért utasítja vissza ajánlatomat?

— Ajánlata nagy akadályba ütközik — felelte Helén nyugodtan. — Már Frank Seftonnak ígérkeztem el.

Watson elképedve hallgatta ezt.

— De hiszen az eljegyzés nem került még a nyilvánosság elé! — jegyezte meg.

— Az én szememben azért épp oly szerfelelt Helén.

Watson most hirtelen félretett minden tözökodást és szenvedélyesen tört ki:

— Megesküdtem, hogy ön az enyém

Már akkor, mikor először megpillantottam. előbb vagy utóbb, bele kell önnök ebbe r godnia. Van még ideje a megmondolásra, de makuakodik, lesz rá módom, hogy megtörjem. büszkeségét — hangosan kikürtölöm majd, h

tatták meg, hogy Dreyfus elfogatása előtt eredőnek lássák. Ezek az okmányok Dreyfusnak a hadiiskola előadásairól írt feljegyzései, amelyeket az idegen követségnek már Dreyfus elfogatása után szolgáltatottak át és melyekkel Rennesben Dreyfus bűnösségét bizonyították. Másodszor annak a konstatálásnak, hogy egy másik okmányon a P. kezdőbetű ki van radirova és helyébe D. betű írva, hogy az is Dreyfus bűnösségét bizonyítsa. Ez a híres pneumatikus levelezőlap. „Ce canaille de D.” Ezen a levelezőlapon eredetileg ez állt: Ce canaille de P. A P-t D-re hamisították. Eddig azt hitték, még Picquart is, hogy D. volt ott eredetileg is és egy Dubois nevű emberre vonatkozott, aki az idegen követség szolgálatában állt. A bizottság abban a feltevésben volt, hogy a renesseai hadbírósg valójában tartotta ezt az okmányt és okvetlenül felmentette volna Dreyust, ha tudta volna, hogy az hamisítva van.

A revíziós-bizottság iratait már elküldték a semmitiszék főügyészének, ennek a dolga lesz a további eljárás megindítása. Mindenekelőtt a legfelsőbb bíróság büntető-tanácsa vezeti a vizsgálatot, amíg a végleges ítéletet a Dupuy által alkotott törvény értelmében a semmitiszék mind a három egyesült tanácsa hozza meg.

A Dreyfus-ügy újabb felvétele ma párbajra szolgáltatott okot. Egy párisi étteremben veszték össze rajta Jacques Lévy, az 5. számú hadmérnök-ezred kapitánya és báró Mullery. A párbaj ma reggel folyt le Neuillyben. A harmadik összecsapásnál Lévy kapitány karján megsebesült. A felek nem békültek ki. A két ellenfél oly elkéservesen rontott egymásnak, hogy minden percben a párbaj szomorú kimenelele volt várható.

A francia szenátus. Párisból táviratozzák: A szenátus ma a külügyi költségvetést tárgyalta. Több szónok megjegyzése után Delcassé külügyminiszter igazolta Ausztria-Magyarországnak és Oroszországnak a portánál való intervencióját, valamint a hatalmaknak hozzájárulását a reform-akcióhoz. Ami Marokkó illeti, Franciaország hajlandó Marokkó függetlenségét és fejlődését biztosítani. A legszélsőbb keleti helyzetre vonatkozólag Delcassé kijelentette, hogy semmi ok sincs arra, hogy a napokint terjesztett riasztó híreknek hitelt adjanak. A miniszter aztán a hatalmak különböző csoportosulásáról beszélt, amelyek Európában keletkeztek és megjegyzi, hogy ezen csoportosulások közül négyet szerint egyik sem közelodik annyira az ideális csoportosuláshoz, mint a francia-orosz szövetség, még pedig úgy a nemzeti érdekek, mint a szimpátia szempontjából. Bismarck is ezen a nézetben volt. Delcassé után hangsúlyozza, hogy mily nagyonosságuvá vált az orosz-francia szövetség Franciaország badserege, tengerészete és a francia tőke számára. Az Oroszországgal való szövetség véget vetett annak a bizonytalanságnak, amely Franciaország újjászűtése után közvetlenül felszínre jutott. A mellett a szövetség mindkét szövetséges hatalomnak teljes akciósabadságot enged. A miniszter örömeinek adott kifejezést az Olaszországgal és Angliával meg-

kötött választott bírósági szerződések felett és azzal végezte beszédét, hogy a szociális haladásnak szüksége van egy hatalomra, amely támogassa. (Élénk tetszés.) A költségvetést azután egész terjedelmében elfogadták.

HIREK

Budapest, december 27.

— BUDAPESTI NAPLÓ. December 31-ikén új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hírek. Péter király, aki legutóbb küssé meghült, ismét egészen jól érzi magát. — Gróf Tisza István minisztere-nők Besztercezől különvonattal esie 1/21 órakor Kolozsvárra érkezett és a gyorsvonattal tovább utazott Budapestre.

— Hieronymi Károly ófólata. A berlini Lokalanzeiger megkérdezett Európa összes államainak po iukusai közül néhányat, hogy mit várnak a jövő esztendőtlől s egyebek között Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek e kérdésre adott választ is közli. E szerint Hieronymi meglehetősen pesszimistikus szemmel néz a jövőbe. A mult esztendő parlamenti obstrukciója óriási restanciákat halmozott fel, amelyek elintézésére a jövő évben alig marad idő. — Különösen ha ekerülhetlen lenne az új választás, mely esetben csak az ósi évadra lehetne várni a parlament munkaképességét. Akkor pedig óriási torlódás fogna beállni s addig tömérdek idő veszne kárba. Illetékes helyről felhatalmaztak bennünket annak a kijelentésére, hogy Hieronymi Károlyhoz ily kérdés nem érkezett, módjában sem volt tehát arra választ adni, legkevésbé felelt volna pedig úgy, mint az illető lap az ó szájába adta.

— Miniszteri látogatás. Ezervezicz Albert közoktatásügyi miniszter ma meglátogatta Konek Ida Kmetty-utcai műtermében lévő karácsonyi és újévi tárlatát és igen dicsőrelő nyilatkozott a szépen festett virág- és esendélet-képekről, valamint a hollandi genréképekről is. A tárlatot állandóan szépszámu közönség látogatja.

— Kossuth Lajos és — Vlád Aurél. Az aradi ügyvédi kamara legutóbbi közgyűlésén ezer koronát szavazott meg Kossuth Lajos szobrára. Vlád Aurél országgyűlési képviselő, szésvárosi ügyvéd olyan hangon tiltakozott ez ellen a határozat ellen, hogy a kamara fegyelmi vizsgálatot indított ellene. Ez ellen felebbezett az ólah agitátor az igazságügyminiszterhez, aki a felebbezést most érkezett leiratában elutasította s helybenhagyta az ügyvédi kamarának a Kossuth-szoborra megszavazott adományt illető határozatát.

a bátyja hamisító, ön pedig tolvaj! Bizonyítsa be ártatlanságát, ha tudja.

Helén hanzja reszketett az elfojtott haragtól, mikor így felelt:

— Uram, boldognak érzem magamat, hogy önt igaz valójában láthatom. Egyik pillanatban azzal tisztelt meg, hogy feleségül akar venni. A következében pedig már tolvajnak mond. Épp úgy megvettem önt, mint a fenyegéseit. Távozzék és tegye azt, amit akar. Már a jelenléte is megalázó rám nézve.

De már erre elvesztette az önuralmát és heves zokogásba tört ki...

... Sefton nem maradt egymagában sokáig, csakhamar Bertram lépett be hozzá. Idegesen ment végig a szobán, végül némi köhécselés után beszélni kezdett:

— Mondja Sefton, megmentene ön valakit a zavarából? Nem fordulnék önhöz, ha más esélyesség volna még a számomra, hogy pénzhez juszak... tudna ön nekem ötven fontot kölcsön adni?

— S ha igen, megmondja-e, hogy mire kell?

— Egy adósságot kell megfizetnem.

— Gilbert Watsonnak?

— Honnan tudhatta ön ezt meg?

— Mindegy, akárhol. De látom, Bertie, hinni kell, hogy Helén látogatása Watsonnál összefüggésben van önnel s mindnyájunkra nézve üdvösebb volna, ha tiszta bort töltene a poharamba.

Bertram némi habozás után végre rászánta magát s mindent elmondott, kezdve a hamisítástól egészen Helén közbéleléséig.

Sefton megígérte neki a kért összeget, látva nagy bünbánatát, aztán elment, a nélkül, hogy Helént mevárta volna. Azt mondta, hogy Watsonhoz megy, hogy, mint mondotta, „keresztülhuzza a számadását...”

Két órával később megint ott volt Helén előtt, aki aggódva tudakolta az eredményt, mire azt a választ kapta, hogy minden rendben van.

— Hogyan sikerült ez önnek ilyen gyorsan?

— Nagyon egyszerűen. Véletlenül megdudtam egyszer, hogy Watson néhány évvel ezelőtt valami piszkos ügybe keveredett Kaliforniában, s ez a história ugyancsak alásná hínervét, ha nagyobb körben nyilvánosságra kerülne. Az ilyen embert legjobb a maga fegyvereivel megverni, azért hát megfenyegtettem, hogy fölfelezem azt a dolgot, ha nem vállalja be a teljes igazságot. Hát az inas megleste önt a függöny mögött és hallotta, amint ön felig hangosan így kiáltott fel: „Meg van mentve Bertie!” Azután követte önt, hogy megmondhassa gazdájának a lakása címét. Watson ravasz róla a és ki akarta használni céljaira ezt a szerencsés véletlen. Röztön tudta, ki volt az a hölgyvendég. Bertie adása volt neki és nyilvánvalóan valami tisztességtelen módhoz fordult, hogy adósságát megfizethesse. Watson feleségül akarta önt venni, részint a szépségétől elbűvölve, részint, hogy nagyobb szerepet játszhasson, mint amilyenre vagyónánál fogva módja van. Az ön közömbössége ingerelte őt, s elhatározta, hogy megalázza önt. A bankjegyek ellopása csak kitalált mese, ó maga küldötte be a hirt a lapoknak, hogy hatalmába kerítse önt s kicsikarja a beleegyezését a házasságra. Nem veheti el méltóképpen bünbédését, mert akkor kisülne Bertie eltávolítása, de megígérte nekem, hogy cáfolni fog az újságokban, hogy a pénze csak elkalodott s már megkerült...

— Hogyan köszönjem meg önnek, hogy ettől az embertől megszabadított bennünket? — kérdezte Helén gyöngéden, fojtott hangon.

Válasz helyett Sefton a karjaiba zárta. Nem kellett neki egyéb jutalom.

— Gratuláló helyett részvételt. Lőrinczy György, Komárommegye tanfelügyelője és elbeszélő irodalmunk egyik kiváltsága, id. Ábrányi Kornél elhunytá alkalmából, a következő levelet intézte Ábrányi Emilihez, lapunk belső munkatársához:

Mélyen tisztelt uram! Eppen azon törtém a fejemet: miképpen köszönjem meg újra meg újra azt a tömérdek gyönyörűséget, amelyet nekem szerzett, kora iuságomatól fogva, remek szép verseivel s legújabbban a L'Aiglonnal. Az utóbbi hetek alatt csakis ezekkel delectáltam magamat s virágotoktól föl csöndes és egyszerű látsni hajlékomat, ahol a gyermekem is az ön verseivel növekednek, mint ahogy én is növekedtem. Nem nagyon, de meglegszem veie, mert tudok gyönyörködni az ön nemes szép nagy alkotásiban. De a lelkem harmonikus derjéjét nagynevű édes Atyjának a haláhnire zavarta meg s ime a gratulációból szomorú, részvérvő levél lett. Réges-régtá ismerem és tiszteltem a nemes, nagy Aggastyánt. Valaha többször érintkeztem is vele, amikor egy kisvárost daloskór lobogatót megajátaltam előtte. De úgy hiszem, nem kell jogaimet keresnie a magyar embernek arra, hogy idösb Ábrányi Kornál halálát meggyászolhassa. Nekünk alkotott, mindnyájunknak. Értizetek során érök és ragyogó oszlopa volt a magyar szellemi életnek. S ha egyebet nem tett volna, akkor is nagy csapás volna a halála annak aki olyan utódokat hagyott a nemzetnek, amelyeket ó, Ivdékai máris a halhatatlanság völgyébe szarmadizigen. S ez az, ami a fájda om élet megcsorbitja. Szembélet volt és fényesebb bejegyzés, semhogy keserűséget fakasztathna az emléke s rája nem a gyászfátyol, hanem a borostyán illik. — Ön, akinek a lautián annyiszor fölzug, fölzendül az igazság szava, a becületes érzékek dicsőségé: bizonyosan nem veti meg az ön egyszerű, de igaz, tisztelettel és szeretettel teljes részvételmét melylyel nagy fájdalomhoz gyászához közelíték. Ugy-e? Az Isten áldja meg önt, mélyen tisztelt uram, szeretett, kedves, nagy poémám! S adjon sok dicsőségét önnök és újabb meg újabb fölvirágzást nagynevű családjának! Komárom, 1903. december 25., örökös szeretettel igaz hive, Lőrinczy György.

— Zanardelli halála. Modernből táviratozzák: Zanardelli holtestét egyszerű felbűben minden rendjé nélkül ma este helyezik ravatára a villa egyik földszinti szalonjában, ahol a közönség a halottat holnap-tól kezdve megtekintheti. Zanardelli holtestét Bresciába szállítják, ahol szerdán lesz a temetés. A beérkezett részvételtáviratok között van a turini gróf, a genuai herceg, a szenátus elnöke, és számos politikai személyiség részvételtávirata is. Egy római távirat szerint a minisztertanács elhatározta, hogy Zanardellit államköltségben fogják eltemetni és a gyász jeléül az összes állami épületekre kitűzetik a lobogót. Giolitti miniszterelnök több miniszterársával résztvesz a temetésen. Viktor Emánuel király táviratot intézte t Zanardelli testvéréhez, amelyben élénk fájdalomnak ad kifejezést a nagy férfit elhunytá felett, akihez nagy csodálattal és ószinte szeretettel ragaszkodott. Olaszország legjobb fiainak egyikét veszíti el Zanardelliben, aki egész életét a haza nagyságának szentelte. Biancheri a kamara elnöke szintén táviratot intézett a Zanardelli-családnak, amelyben a kamara részvételt jejezi ki Zanardelli halála alkalmából és értesíti a gyászoló családot, hogy a gyász jeléül a kamara épületén kitűzette a gyászlobogót és hogy a képviselőkkel részvesz a temetésen.

— A „Petöfi” sorsa. Kétségtelen most már, hogy az Adria társaság szép hajója, mely Petöfi nevet hordozta messze tengereken, elpusztult. Maga a társaság is lemondott arról, hogy hajója valaha megkerüljön. Idei működéséről szóló jelentésében ugyanis ezeket olvassuk:

Az október végén a Földközi-tengeren és az Atlanti-óceánon urakodott rendkívüli orkánok az Adria hajó körül is áldozatot követeltek. Ekkor történt, hogy az Adriának „Petöfi” nevű gőzöse, mely október 25-án indult Messinából Anglia felé, nyomtalanul eltűnt és azóta sem a hajóról, sem személyzetének sorsáról hír nem érkezett. Így bizonyossá vált, hogy a „Petöfi” és összes személyzete: hat derék tiszte és 20 löny legényisége a abnormális vihar áldozatául estek. Ugyan-ebben a viharos időben, ugyancsak az utvonalon egy angol és egy norvég hajó is elsüllyedt és az angol partokon nagyszámu gőzös és vitorlás pusztult el.

— A tartalékos katonák mozgalma. A budapesti pórtartalékosok és tartalékosok, akiknek január elején kell bevonulniuk, ma délelőtre szerveztek gyűlést az Erzsébet-körtüi Gambrinus vendéglőben, miután azonban a gyűlés a rendőrségnél nem volt bejelentve, azt meg nem tarthaták. A gyűlést valószínűleg a legközelebbi napokban meg fogják tartani.

— A Lánchíd renoválása. Egyik fővárosi bizottsági tag arra figyelmeztette a tanácsot, hogy a kormány a jövő tavaszban renováltatni akarja a Lánchidat s akkor a hidat el lesz zárva a forgalomtól. Arra való tekintettel, hogy a lánchíd-fő-rudasürrői vasut megépítése sincs messze s az építkezéssel akkor ismét megakasztanák a forgalmat, azt kívánta, hogy a vasutépítés és renoválás egyidőben történjék s ez iránt írjon fel a közgyűlés a pénzügyminiszterhez. A pénzügyminiszter most választot a feliratra. Kijelenti, hogy a Lánchid renoválása nem sürgős dolog.

— **Magyarország a st.-louisi kiállításon.** Az Országos Nemzeti Szövetség legutóbb megtartott igazgató-választmányi ülésében bőven tárgyalták azt a kérdést, hogy Magyarország mely módon vegyen részt az északamerikai St.-Louisban rendezendő világkiállításon. A Szövetség az újságokból értesült, hogy a tervezet szerint pusztán iparművészetiünkkel és képművészetiünkkel veszünk részt a kiállításon; mert a nagyobb arányú kiállítás rendezése nagy nehézségekkel járna és nagyobb anyagi áldozatot is követelne. Teljes tudatában van ennek a Szövetség; de mégis igen kívánatosnak tartja, hogy a tervezett kiállítást annnyival megnagyobbítsák, amennyire azt kereskedelmi érdekeink megkövetelik. A nagyobb anyagi áldozat révén bizonyára lételesül bizonyos anyagi összeköttetés Magyarország és Észak-Amerika között, amire leginkább ilyen módon lehet kilátásuk. Az anyagi érdekek mellett erkölcsi szempontból még inkább kívánatosnak tartják, hogy hazánk méltóképpen legyen képviselve a kiállításon; egyrészt azért, mert ellenkező esetben valóságos csapás sújtaná az északamerikai magyarságot, amelynek száma meghaladja az egy milliót és jelenleg szervezkedik; másrészt pedig azért, hogy Ausztria ne nyomhassa el ismét országunkat. Az ülésben dr. Balás Árpád királyi tanácsos indítványára elhatározták, hogy a kiállítás megnagyobbításának ügyében feliratot intézzenek a kormányhoz.

— **A párisi merénylet.** Ismeretes az a merénylet, melyet egy Louban Chaim nevű ember dr. Nordau Miksa ismert író ellen követett. Mint most Párisból írják, a merénylet kedden szembesítették dr. Nordau Miksával. Az orosz diák igazoltatása már leoszlalt és így a német nyelven folytatott beszélgetés, amely a zsidó királyság visszaállításának lehetőségéről jölt, nyugodtan kezdődött. De Valles vizsgálóbíró ennek kapcsán azt a kérdést intézte Loubanhoz, hogy miért akarta Nordaut megölni, amikor mind a ketten egy célért küzdenek? Louban erre azt felelte, hogy neki nem volt szándékában gyilkolni, csak Nordau ama terve ellen akart tiltakozni, hogy Jeruzsálem feladandó. Azután elmesélte a bírónak a jövőről szóló álmát. E szerint a zsidóknak addig kell gyűjtenük a pénzt, amig Palesztinát a töröktől visszavásárolhatják. Az új birodalom királyság lesz. Az lesz a király, aki legjobban be tudja bizonyítani Dávidtól való származását. A vádolt neje és sógora azt mondják, hogy Louban elviselhetetlen fejátlásban szenvedett és azért jött Párisba, hogy gyógykezeltesse magát.

— **Egy kiváló asszony halála.** *Wiszniewska* Gabriella asszony, annak a nemzetközi nőszövetségnek alapítója és elnöke, mely céljait az tűzte ki, hogy a béke ügyét a nőnevelés útján mozdítja elő, (Alliance universelle des femmes pour la paix par l'éducation) Párisban. 66 éves korában meghalt. Wiszniewska hercegnő született francia asszony. Nagyon jómodu családból származott, de azért sok, nehéz küzdelem ment keresztül. Anyja, mint fiatal leányt egy vigkedélyű világfihoz adta férjhez, ki hozományát csakhamar elmulasztta. A fiatal asszony két fiával a szülői házába vonult ekkor vissza. Később a halál megszabadította férjétől, de elrabolta legnagyobb reményesség is. Két fia közül azt, aki úgy testileg, mint lelkiileg a legszebben fejlődött. A másik örökös atyjának könnyelműségét és rossz hajlamait és hamarosan elpusztult. Alig tért a szerencsétlen asszony ettől a csapástól magához, mikor egy ismerős kizsárolta tőle vagyona maradványait, amennyiben azzal fenyegetődzött, hogy szeme előtt agyonlövni magát. Az elhagyott, megtört asszony sohasem szedte volna talán magát annyira össze, hogy a nyilvánosság előtt szerepelhessen, ha meg nem ismerkedett volna *Wiszniewska* Ádám herceggel, egy vele rokonszembeli férfival, akivel később, de boldog házasságra lépett. Nagyon mély benyomást tett rá az 1870/71-iki háború. De a helyett, hogy a revancheot kiáltók seregéhez oszallakozott volna, az az elhatározás érelődött benne meg, hogy egész életét a népgyűlölet és háború elleni küzdelemnek szenteli. Csak 1896-ban tudta szövetségét megállapítani. Alapondolata ennek az egyesültek az, hogy a felnövő generációkba különösen az anyák és nevelők révén a béke szeretetét kell beolítani. A szövetségnek a világ minden részében vannak tagjai és fiókegyletei. 1900-ban tartotta az egyesített első kongresszusát Párisban. A másodikat 1904. júniusában fogják tartani.

— **Halálos elgázolás.** Borzalmas vasuti elgázolás történt ma reggel a fővárosban. A Szolnokról Czegelénden keresztül jövő személyvonat, amelyet a 6101. számú mozdony vezetett, ma reggel, amikor a 276-ik vasuti szelvényénél a Gyömrői-utrá fordult, a 601. számú sorompós átjárónál elgázolt egy tejeskocsit kocsistól, lovastól együtt. A kocsi meghalt, a kocsi izzé-porrá tört és a gőzmozdony a lovat is darabokra szaggatta. Gémesi József budapesti születésű 19 éves majoros ma kora reggel Kőbányáról hajtatott a fővárosba. E ötte hajtott egy másik kocsin a felesége. Amikor a sorompóhoz értek, a főváros felé törtek kocsik itt megtorlódtak és gyors egymásutánban hajtottak keresztül a vágányon. Gémesi

kocsija éppen akkor ért oda, amikor *Hegedűs Lukács* József sorompóór le akarta eresztetni a sorompót és elkialtotta magát:

— Álljanak meg!

Gémesi ennek dacára a lovak közé vágott és gyors váltalásban bajtolt át a sorompó alatt. A felesége előtte még áthajtatott, de az éppen akkor arra robogó vonat Gémesi kocsiját elkapta. A majoros lezubbant a bakról és nyomban meghalt. A lovat és kocsit a vonat darabokra zúzta. Gémesi holttestét a törvénytörési orvostani intézetbe vitték, a sorompóór ellen pedig a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Hangverseny a tődöbetegek javára.** A József főherceg-szanatóriumegylet kiállításával kapcsolatosan három napon keresztül vonzó műsor hangversenyt is rendeznek, hogy a közönséget az emberbaráti alapnak megnyerjék. Az első hangverseny hétfőn hat órakor veszi kezdetét a belépti jegyek árát nem emelik. Zöldi Márton, a mély humorú író, apró esetek című mulatságos dolgokat ígér, Baila Mikós ujjab költeményeit olvassa fel. A hangverseny harmadik száma egy zongora-művésznőnek, *Polivko* Juliskának bemutatkozása lesz, aki *Erkel* tanítványa és aki az emberbaráti célú hangversenyyel kezdi meg a hírnév útját, melyen művészlélekkel indul. Kedden, szerdán szintén kedves dolgokat ígér a rendezőség, hogy a kiállítás utolsó hetében is biztosítsa, az emberbaráti alap gyarapodását.

— **Modugno hadnagya.** Olaszország közönségét foglalkoztatja most ez az olasz hadnagya, aki azzal van vádolva, hogy meggyilkolta a feleségét és a kínai háború alatt gyilkolt. A vádirat, amelyet már közzé tettek, egész valójában mutatja be Modugno hadnagyt. Erőszakoskodásban és a gazdagság utáni törekvésben telt el élete. Feleségét Cenziona di Cagnot a hozomány kedvéért vette el. Csak akkor akarta megismerni, amikor a tárgyalások a hozomány nagysága iránt már betegeződtek a tárgyalások közben többször oly cinikus módon nyilatkozott a házasság intézménye felől, hogy a léány rokoni gyanakodással kezdte reá tekinteni. Amint ezt észrevette, megváltoztatta a taktikát, eldeklődést, majd szerelmet színelte a léány iránt, akinek így teljesen megnyerte bizalmát s aki felesége is lett. Modugno azok közé az emberek közé tartozik, akik sokat szerettek. Mikor egyik kedvesét, *Barbier* Eletrát megunta, áthelyeztette magát Erythréába. Onnan irt aztán neki, hogy mennyire szeretné őt viszontlátni. Egyidejűleg irt azonban feleségének, Cenzionának is, leveleiben anyagnak nevezte őt s szintén a viszontlátás gyönyörűségével kecsesgét őt is. Modugno csak akkor volt ilyen vágyai, mikor távol volt Rómától s mindig önként távozott Rómából. Szerelm szótára igen gazdag, de minden szava hazugság. — mondja róla a vádirat. Mikor később a felesége megbetegedett, Modugno, aki időközben visszatért Olaszországba, nem akarta engedni, hogy orvosall megvizsgáltsa magát. Az asszonyt teljesen elzárta a világtól, különösen akkor, amikor ennek egy orvosokona tartózkodott a városban. Nagyon jól tudta, hogy felesége szenvedéseit ő maga okozta, de amint megosalta az asszony családját, úgy elámitotta magát az asszonyt is, bebeszélte neki, hogy kinyitja az okozta, hogy anyai örököknek néz elébe. Cenzio napersze napról-napra rosszabbul lett. Modugno azonban éppen nem volt hajlandó betegápolói szerepre vállalkozni. Harmadik hónappal az esküvő után a kínai expedícióhoz osztatta be magát s elhagyta fiatal, beteg feleségét azzal az ürügyvel, hogy parancsot kapott az utazásra. Rokoni ugyan rajtakapták a hazugságon, de ő azzal védekezett, hogy a haza hívja s ennek a családi tekinteteket alá kell rendelnie. Pedig ez alatt arra számított, hogy a könnyűnek látszó háborúban vagyont gyűjthet s feleségétől is megszabadulhat egy időre. Midőn Kínából visszatért, elhalmozta nejt szeretetreméltóságával. Az annyira óhajtott gazdagságot megtalálta odakünn s talán a tragédia be sem következett volna, ha zavartalanul élvezhette volna vagyontát. Azonban a gyanu hirtelen támadt vagyonának eredete iránt mind erősebb lett. Mind több helyen sugdosták, hogy pénze kínai hadiszákmány. Nemsokára megindult elene a vizsgálat, ami Modugno-t a legnagyobb rettegésbe ejtette. Feleségével újból rosszul kezdett banni, úgy hogy a szegény asszony végül meggyűlölte. Ugy látszik, ez volt a szándéka Modugno-nak. Egy napon távirat érkezett hozzá, amelyben valaki Rodia aláírásával tudatja vele, hogy felesége hűtlenséget követett el s másnap az asszonyt keresztülölt aggyal a tállák szobájában. A holttest mellett revolver s egy levél feküdt. A levélben azt írja az asszony, hogy öngyilkos lett, mert férjét megosalta. A hatóságok gyanusnak találták az esetet s az elözmények után kutatva, alaposnak látszott a gyanu, hogy a Rodia-léle táviratot Modugno hamisította, az asszonyt ő ölte meg s az asszony mellett talált levelet is ő írta. Arra elfogták Modugno hadnagyt.

— **A Tanítók Házának.** A magyarországi vármegyék közül néhány, méltányolva az Eötvös-alap emberbaráti működését, szép alapítványokat tett a Ferenc József Tanítók Házának; nevezetesen Nógrád-vármegye 8000, Szatmár- és Zólyom-vármegyék 4—4000, Moson- és Baranya-vármegyék egyenként 3800 koronát szavaztak meg, Pest- és Jász-Nagykun-Szolnok-vármegyék pedig az Eötvös-alap alapító tagjai kérelme léptek be 400—400 koronával is ugyan csak e célra Nógrádmegye 3000 koronát, szavazott meg és küldött be. A legtöbb vármegye és város közeléből vagy pedig tavaszi közgyűlésén fogja az Eötvös-alap segélyezésének ügyét tárgyalni s előreláthatólag kedvezően elintézni. A takarékpénztárak és a szövetkezetek is mind nagyobb számban támogatják az Eötvös-alapot, mely tanítók özvegyeinek és árváinak segítésén kívül évenként 22.000 koronával támogatja a Ferenc József Tanítók Házát és ugyanannyival kell majd támogatnia a jövő év szeptemberétől kezdve a kolozsvári főiskolai internátust is.

— **Templomi hangverseny.** Január 2-án, szombaton délután 5 órakor templomi hangverseny lesz a Deák-téri evangélikus templomban az egyházi énekar javára. A hangversenyt résztvesznek: *Bruckner* Frigyes (orgona), *Pán János* (hegedű) és az egyházi énekkar. Jegyek 2 és 1 koronáért kaphatók a Deák-téri iskolapülöten az egyháziaknál és az első emeleti tanári irodában, *Miklós* Kálmán tanárnál.

— **Tisztviselők sérelme.** Ma délelőtt a Fürst-féle vendéglő különtermében értekezletre gyűltek össze azok a IX—XI. fizetési osztályba tartozó fővárosi tisztviselők, akik nincsenek megelégedve a rájuk esett fizetési pótlékkal. Érdemleges határozatot nem hoztak, hanem elnapolták az értekezletet az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének hétfőn, e hó 28-án tartandó választmányi üléséig s az újabb összehívást annak határozatától tették függővé.

— **Vasuti szerencsétlenség.** *Grand-Rapid*sől (Michigan) táviratozzák: Tegnap este East-Páris közelében hat mértőldire *Grand-Rapid*sől két személyvonat összeütközött. Mind a két vonat mozdonya és több kocsija szétroncsolódott. 18 ember meghalt és 31 megsebesült. A vasuti tisztviselők előadása szerint a szerencsétlenséget okozta, hogy a jelzőlámpát a dühögő szélhárny eloltotta.

— **A hipnotizmus mint enyhítő körülmény.** A *constantine*-i (Algír) bíróság előtt izgalmas eset került tárgyalásra, amelynek során a vádított *Trubert* 25 éves hegedűs, akit *Stanio* néven ismernek, a hipnotizmust hozta fel enyhítő körülménynek súlyos büntette mentegésképpen. Ez a Stanio éppen csak azt követte el hogy borotválva megölte a kedvesét, hogy egy *Bisra* nevű varrónőt feleségül vehessen. Kiballgatásakor *Trubert* elcátda, hogy egyideig az „Echo de merveilleux” című párisi folyóiratot szerkesztette, hogy ő egyike a legtrikább képességy médiumoknak, s hogy a gyilkosságot idegen befolyás alatt követte el. Amivel szemben a törvénytörési orvosok azt konstatálták, hogy *Trubert* teljesen beszámítható állapotban volt és van. A védő indítványára ekkor jelfüggesztették a tárgyalást és a vádlatot egy szomszédos szobában hipnotizálták. Csakugyan észlelni lehetett rajta a hipnotizáltak minden jellemző tüneteit. Azután feléberszítették és folytatták a kiballgatást. Köszönetet mondott feleségének, amiért kijelentette volt, hogy nem vonja meg tőle ragaszkodását és az áldozat anyjától azt kérdezte, vajjon megbocsáthat-e neki. Gauvent asszony azonban nem tudta ezt megtenni s a legrámbab jelenetet idézte elő, amely a közönséget erősen felizgatta. Ezekben a szavakban tört ki:

— Egyyszerű asszony vagyok csak, aki a ti szélhámoskodásaitokból semmit sem értek. Csak egyet tudok: Itt áll ez a szörnyeteg, aki legkedvesebb gyermekemnél fosztott meg és szétmarcangolta, mint valami vadállat. Guilloinet neki! És én magam is ott akarok lenni, amikor átkozott feje a fűrészpörba hull!

Olyan hangon sikoltotta mindezt, hogy a hallgatóságban meglagvott a vér.

— **Uj aranyföld.** Párisból táviratozzák, hogy a Mayerne departementben igen gazdag aranyföldet találtak. Egy *Herrenschmidt* nevű mérnök megállapította, hogy a kvarc már tizenöt méter mélységben tonnáknál huszonkét gramm aranyat tartalmaz s minél mélyebbre mennek, annál több az arany. Már olyan kvarcot is találtak, amely tonnáknál száznegyven gramm aranyat tartalmazott. A kvarcan pirítet is találtak, hogy pedig a genesi pályaudvarhoz vivő utra hányták. Ebben a kavicsesá zúzott kőben harmincegyven gramm aranyat találtak tonnáknál.

— **Elhagyott rabló.** A rendőrség letartóztatta *Kovács Mihály* 20 éves szobateszt, aki a József-körúton *Adamiska* Julia szakácsnő kezéből kikapta a pénztárcát, amelyben hét korona volt és azzal futás,

nak erdelt. A járőrök üldözöbe is vették és a Rígdó-
utcaiban sikerült elfogni. Azt mondja, hogy az éhség
vitte a rablásra.

A Fehérkereszt közgyűlése.

Budapest, december 27.

A Fehérkereszt Országos Lelcház-Egyesület ma délelőtti tizenegy órakor tartotta ültőlő-utcai házában tizenhatalcadik évi rendes közgyűlést, amelynek különös dísz kölcsönzött, hogy Széll Kálmán volt miniszterelnök és belügyminiszter, akit a lemondott gróf Teleki Géza helyébe elnöké választottak, ezáltal gyakorlatilag először elnöki tisztét. Jelen voltak a közgyűlésen Tabódy József os. és kir. kamarás és Chorin Ferenc főrendiházi tag alelnökök, Ruffy Pál és Forray Ferenc miniszteri tanácsosok, dr. Bánóci József egyetemi magántanár, titkár, dr. Szalárdi Mór főorvos, özv. Pulasky Ferencné, dr. Szalárdi Mórné, Tenczer Pál, Neruda Nándor stb.

Tabódy József alelnök az ülést megnyitván, küldöttség ment Széll Kálmánért, akit megjelenésekor élénk éljenzéssel fogadtak. Széll Kálmán e szavakkal nyitotta meg a közgyűlést.

Igen t. közgyűlés! Az első szó, amelyet önök-höz e közgyűlés megnyitáskor intéztek, az őszintén érzelt, meleg hála szava. Nagyon köszönöm, hogy ezzel az állással engem tüntettek ki. Mindárt az az érzés szállott meg — és ez indít arra, hogy örömmel fogadjam el a megválasztást — hogy önök azért választanak engem, mert tudják, hogy azon ügy iránt, amelyért oly nemes buzgalommal és önteladással munkálkodnak, én is hasonló érdeklődéssel és lelkesedéssel buzgok. A gyermekvédelem ügye a társadalomnak mindig nagy és szent ügye lesz. Az ember-szeretetnek, a humanizmusnak alig lehet szebb tere, mint ez. Nem ismerhetünk nemesebb célt, mint azt: teljesen védteleneket felkarolni, ápolni és segíteni.

De ha így van ez mindenütt, kétszeresen fontos nálunk. Hiszen Magyarország jövője Magyarország lakosainak szaporodásában, kulturális és gazdasági erejének gyarapodásában rejlik, és azt mozdítja elő közvetlenül és közvetve a gyermekvédelem ügye, amelyet az egyesület is felkarol. Ezért Magyarországon ez az ügy neucsak az ember-szeretet, nemcsak a humanizmus ügye; Magyarországon ez egyenesen nemzeti nagy ügy. Aki egy gyermeket ment meg az életnek az a nemzetnek tesz nagy szolgálatot.

Ez vezetett engem akkor, midőn belkormányzati politikámnak egyik akaleimévé tettem a gyermekvédelem ügyének felkarolását. (Élénk éljenzés.) Mindig örömmel fogok visszaemlékezni arra, hogy az én javaslatomra mondott ki a magyar törvényhozás egy nagy szocialis, társadalmi és állami elvet: azt, hogy minden elhagyott, védtelen gyermeknek igénye van arra, hogy az állam támogassa. Ez oly hírhírűs, oly nagy, oly szent elv, amely a kellő módon érvényesítő nagy célok elérésére a kamás.

Amikor az állami feladatok sorába emeltem, mikor nemzetivé tettem a gyermekvédelem ügyét, igyekeztem megmutatni a társadalomnak azt az utat, amelyet követnie kell. A társadalom maga nem képes arra, hogy ezt a nagy ügyet kellő erővel és kellő sikerrel szolgálja. Az államnak irányítónak kez-

deményezőleg is közre kell működnie ebben, mert hiszen közvetlenül nagy állami feladatok, nagy állami kötelességek teljesítéséről van itt szó. De viszont az állam sem tehet meg mindent maga s a társadalomnak közreműködésére szorult; és én csak örülök az önök körében kijelenthetni azt, hogy milyen jól érzem én magamat azoknak társaságában és azoknak élén akik nem is nagy impulzusok által, nem koeritív módon, nem agitáció következményeként, hanem önműn nemes lelki buzgalomtól vezérelve ennek az ügynek oly régóta és oly sikeresen szentelik magukat. Örömmel fogom szolgálni azt az ügyet, amelyet önök is szolgálnak, és örülni fogok azon, ha valami szerény részem nekem is lesz azon célok elérésében, amelyekért küzdeni fogunk ezentul is.

Nagyon köszönöm tehát újból is a szives kitüntetését. Nem sok dolog az, amiben résztvenni szándékozom, de abban igen szivesen. (Élénk tetszés és éljenzés.) Isten áldása kísérje működésünket az ember-szeret, az ország és a nemzet javára! Ezzel a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítom. (Élénk éljenzés.)

Ezután dr. Bánóci József titkár felolvasta József főhercegnek az egyesülethez intézett következő levelét:

Istenben boldogult feledhetlen leányom, Klotild Mária Rainéria elhunyt alkalmából vett megleghangú részvételüköztökön mélyen sebzett atyai szívemet rendkívül megalatolta. Az isteni Gondviselés által rám mért fájdalom csakis amaz őszinte, szívből jövő részvét teszi némileg elviselhetővé, mely a legnagyobb megpróbáltatás eme napjában oly sok részről, a Fehérkereszt Országos Lelcház-Egyesület részéről is megnyitvánit. Fogadják kegyeletem érzetük eme jóléte megnyilvánulásáért legbensőbb, hálás köszönetemet.

Alesulth, 1903. december 28-án.

József főherceg.

A főherceg levelét hódoló hálával tudomásul vették, mire Tabódy József alelnök, dr. Bánóci József titkár, és dr. Szalárdi Mór igazgató-főorvos terjesztették elő jelentéseiket, amelyek valamenyien az intézet szép tejlődéséről, erkölcsi és anyagi gyarapodásáról tanuskodnak és hálával emlékeznek meg arról a korszakakotó reformról, amelyet Széll Kálmán mint belügyminiszter a gyermekvédelem áldomítása körül életbelepített s amely naris termi áldáshozó gyümölcseit nem feledkezvén meg Széll Kálmánnak ez alkotásban közreműködött munkatársairól sem, nevezetesen Széll Ignác belügyi államtitkárról és dr. Ruffy Pál miniszteri tanácsosról.

A jelentéseket egyhangulag köszönettel tudomásul vették, a Csépay Gyula által felolvasott számvizsgálói jelentés alapján a jelentvényt is megadták, majd közleltiáltással a választmány tagjaira választattak: Auer Róbert, Bosnyák Zoltán, Csépay Jenő dr. Gobbi Gyula, gróf Hugonnay Béláné, dr. Karsay Sándor, Pohl Ferenc, Pucher József, Stesser József, dr. Zerkovitz Imre.

Végül Tenczer Pál a tagok nevében köszönetet mondott az egyesület vezetőinek, hogy az egyesület élére oly férfit sikerült megnyerniök, aki minden

becsüleles magyar ember szívében emlékszebot állított magának. (Élénk felkiáltások: Éljen Széll Kálmán!) Ezzel a közgyűlés véget ért. Az egyesület központja és fiókjai közti viszony rendezése ügyében legközelebb bizalmas értekezlet lesz.

FŐVÁROS

(*) Tisztújítás a városkázán. December hónap 30-ikán — szerdán — rendkivűli közgyűlés lesz, a következő főbb tárgyakkal:

A tisztújítás következtében megüresedett két alpolgármesteri állásnak. továbbá az árvászeki elnök, árvászeki elnök-helyettesi, tisztii főügyészi és tisztii főorvosi állásoknak, valamint az utjonnan megalakításra váró bíráló-választmánybeli öt és a közigazgatási bizottság öt tagsági helyének választás utján való betöltése. — A dunai bérpartok 1904. évi hasznobéneinek a megállapítása — Jelentés, a hasznobénekes főldök árverésének az eredményéről. — A vizsgálatásra vonatkozó szabályrendelet és vízidj-szabályzat érvényességének a meghosszabbítása. — Az Erzsébet-téri kioszk bérölőjének a kérvénye, bérleengedezés. — A Javomonal kihelyezése folytán szükségelt építkezésekké kapcsolatos telekszerzések ügye. — Előterjesztés, a személyazonosságának a központi és kerületi pénztárak előtt és a számvédelemnél történő igazolása ügyében. — Előterjesztés, a központi számvédelem részéről nyilvántartott behajtatalan követelések törlése iránt. — A népszinhazi alapítvány 1903. évi zárószámadásának és 1904. évi költségelőirányzatának a megállapítása. — A királyi vár építő-bizottságának a jölebbezése, kövező-jarulék ügyében hozott tanácsii határozat ellen. — Több utcának vízzel való ellátása. — Jelentés a vízműnek 1903. évi május—szeptember hónapi állapotáról. — A M. Kir. Alkalmaztak budapesti üzletvezetőségének jölebbezése, az Erzsébet királyné-utii átjáró víztelenítése ügyében hozott tanácsii határozat ellen. — A II. kerületi orszaguti Ferenndi templom helyreállítására szükséges összeg pénzbeli fedezetének a kimutatása. — A VI. kerület Huba-utcai Karmelita-templom toronyórájának a kötsége. — Gümör-Kishonvámgye községének körlátára, a vármegyeyi alkalmazotok fizetésének törvényhozásilag való megállapítása ügyében.

(*) Förtőzö betegségek A tisztii főorvosi hivatal jelentése szerint, az elmúlt hétén a következő förtőzö betegsége fordultak elő, tizus 6, bárányimű 47, vörheny 69, kanyaró 121, diltentisz 45, fültögyuladás 4, egyipiműs szembetegség 4, hőkura 27, orbánc 26. Halálozás: tizus 1, bárányimű 1, vörheny 3, kanyaró 1, diltentisz 10, orbánc 1.

SZINHÁZ, ZENE

** Nemzeti Szinház. Ma, hétfőn, 60-ik előadását éri meg a Nemzeti Szinházban Gardonyi Géza háromfelvonásos Iulus története A bor. A darab, amelynek minden eddigi előadása iránt bámulatos érdeklődést tanusított a közönség, a mai előadásán a főbb szerepekben Blaháné, Cs. Alszéghy Irma, Gyöngyösi, D. Ligeti

REGÉNY

Egy kis garnizonból

— Katonai kerkép —

Irta: BILSE hadnagy

(14)

De ezt a tárgyalásnál ügyesen és gondosan kell majd megvilágítani, mert ettől függ minden. Schmitz tizedes ezért az ezrednél kereltmezte, hogy védőt adjanak melléje s hogy ezzel akár írásban, akár szóval érintkezhessek.

De nem kevésbé volt meglepve, mikor néhány nap múlva értesült, hogy a katonai bíróságnál védőre csak büntettek elkövetésénél tart-hat igényt; persze saját költségére és azzal sem tárgyalhat a vizsgálói fogság alatt.

Hát még ez is? Honnan szerezzen pénzt a védő számára? S ezenkívül alig bizott a sikerben, érezte, hogy kisebbségben marad a beszédben gyakorolt Rothal, sőt a bírakkal szemben is, hogy nem tudja a körülményeket kellőképpen beállítani az eset szükségességéhez képest. De mindegy, a pénzt meg kellett keríteni.

Háromheti vizsgálói fogság után végre megállapították a főtárgyalás idejét. Schmitz úgy érezte, hogy nyugodtan nézhet a következmények elé, mert védője utján bizalmasan megtudta, hogy kellemetlen fordulat nem állhat be, amint a bírakat felvilágosítják Roth bánásmódjáról s rámutatnak a körülmények tisztá képre. Schmitz tehát a főtárgyalás napjával egyuttal szabadsága elérkezett is várta, amely megszabadítja az utolsó hetek együttlétének borzasztóságától.

Sőt ezt a reményét az utolsó napon kezéhez juttatott vádirat sem rontotta le, amelyben az eset a leghatározottabban úgy volt megvilágítva, hogy egyenesen rá lehetett olvasni a paragrafusokból a megfelelő ítéletet.

Az írás tartalma a következő volt: „Schmitz Gyula Ferdinánd ellen a katonai törvények 94. §-ának megszegése miatt vizsgálatot indítottuk.

Habár a vádlott állítja is, hogy Roth őrmester-helyettesével a legbizalmasabb baráti viszonyban élt, nem látunk abban semmi okot, hogy azért egy szolgálati parancsot megtagadjon. Annál is inkább beszámítás alá esik ez, mert a parancsot kétszer ismételték az ístálló-örtség jelenlétében, tehát az egybegyűlt legénység előtt.

Vádlottnak az a védekezése, hogy ivott s hogy ezért kedélyhangulata izgatott volt, nem onyhító körülmény, sőt mint szolgálat alatt történt iszákosság még csak növeli a bűn nagyságát.

Az ügy ítélet-hozatalra a hadi törvényszéknek adatik ki.”

Mindez úgy hangzott, mintha a betörők legveszedelmesebb osztályához tartoznék ő, aki kilenc évig oly példásan viselte magát. Majdnem hogy kacogott a vádiraton, hiszen szubjektív, csaknem egyoldalú megvilágítása volt az esetnek.

Október 20-án délnél 12 órakor kezdődött meg a tárgyalás.

A bírák a vezérparancsnokság kerületéből jöttek át s komoly arccal ült a hosszú asztalnál: egy őrnagy, egy kapitány, egy főhadnagy s két hadbíró. Az egyik a tárgyalás vezetője, a másik ügyészi minőségben.

Miután Schmitz a tényálladékokat még egyszer elmondta, Rothot idézték be tanúnak. A dolgot a legridegebb formában mondta el, barátság-ról mítsem akart tudni s letagadta a legfontosabbat is, t. i. hogy ő is részeg volt. Állítása tanui a mellétbeteg és a lenyelő voltak s különösen az utóbbi bepaukoltta, hogy minden kérdésre tagadólag intsen fejével, amivel különben is szerencsése volt, mert a kérdések éppen megfelelően alakultak. Végül pedig határozott hangon megesküdött állítása valódiságára.

Ez mindenesetre váratlan fordulat volt,

Schmitz arra nem volt elkészülve, hogy külön még a hazugsággal is meg kell küzdenie s reménye nagyon aláhanyatlott, mikor észrevette, hogy az őrnagy rosszalóan rizza a fejét.

Aztán az ügyész vádbeszéde következtet egészen hasonlóan a vádirathoz,

Majd a védő emelkedett szólásra. Lelkes szavakkal változt meg egyszer a történeteket, mérlegelte a legközelebbi körülményeket, az ellenfelek régebbi baráti viszonyára utalt, amit tanukkal is be tudott bizonyítani, mert hiszen az egész ügy egy születésnapii céco után támadt. Mindezek után, tekintettel a vádlott múltjára, szabaddá váló helyezését indítványozta,

A bíróság határozathozatalra visszavonult és jó sokáig tartott, míg az urak komoly arccal újra visszatértek a tárgyalóterembe.

Schmitz egy pillanatig azt hitte, hogy eszt veszítette, mikor meghallotta az ítéletet... Kéthónapi börtön!

Ugy érezte, hogy élete megsemmisült. Hát hiábavaló volt az a sok hosszú év, melyet legjobb ereje szerint áldozott fel a hazáért. Jövendő reménye, hogy tizenkétévi szolgálat után szülővárosa polgármesteri hivatalánál állást kaphat, egy ökölapással megsemmisült. Mit fognak mondani szülei, testvérei, mit tesz menyasszonya? Névtelen vad düh fogta el, ott álló helyen meg tudta volna fojtani azt az embert, aki gazzsággal, hazugsággal, hamis esküvel tönkretette életét és most gnyos pófával megy el mellette. Igen, hallotta, mikor a törzstiszt a beestelen gazemberhez így szólott:

— Így van rendjén, Roth, erélyesnek lenni a szolgálatban, ezt kívánjuk altiszteinktől.

De a bosszu nem fog elmaradni. Schmitz október 21-én egy őrmester átkísérte a várba, ahol megkezdődött a lemondás és önmegtágadás nehéz ideje.

(Folytatása következik.)

Juliska, Gyenes, Récsahegyi, Gabányi, Visvári, Boross s Latabarral kerül színre. Göve Gábor szerepét pedig ezúttal Boross fogja először játszani. — E héten csütörtökön, Szilveszternapján ismét *Gárdonyi* szólal meg a Nemzeti Színház színpadán. Ekkor kerül színre a *Karácsonyi álm* című látványos pásztorjátéka, mely előadásához minden felnőtt egy-egy váltoit jegyve egy gyermeket díj nélkül vihet magával a színházba. Az előadás délután 5 órakor kezdődik.

**** Jótékonyoelu hangverseny.** Holnapról kezdve ös plakátok hirdetik majd a főváros utcáin a munkanélküli kereskedelmi alkalmazottak javára január 3-án rendezendő hangversenyt. A közreműködő művészcsoport: *Küry Klára, Varsányi Irén és Bánó Irén.* Férfiak közül: *Balassa Jenő, aki Cszimadia* Sándornak a hangverseny számára írt megnyitó versét fogja szavalni, továbbá *Raskó Géza*, aki néhány gyönyörű dal tanult be erre az alkalomra, *Kovács Mihály és Ferenczy Károly*, akik jóízű humoros duett-kuplékat adnak elő, amelyeket *Faragó Jenő* írt számukra. A hangversenynek ez a pontja különösen hatásosnak ígérkezik, úgy hogy művészkörökben is nagy érdeklődéssel várják a két jeles komikus együttes szereplését. *Fuchs Emil*, a budai zenekadémi tanára érdekes zongoraszmokkal fog közreműködni *Braun Ruben* gordonkaművész pedig a vakok zenekarának kísérletével kurucnótákat fog előadni. A hangverseny műsora azonban még ezzel se merül ki, mert a rendezőség éppen most íradozdik azon, hogy még néhány kitűnő művésznőt és művészt megnyerjen az állásnéküliek ügyének.

**** Vidéki színészet.** *Mezei Béla*, a győri színház igazgatója egymásután mutatja be a fővárosi színházak udonságait. E hó 19-én volt az *Aranyvirág* operett premijere. A darab nagy sikert aratott. A címszerepet *Kállay Jolán*, a győriek ünnepelt primadonnája játszotta a közönség zajos tetszése mellett. Fényes tolettjei, ugyisint pompás táncja általános feltűnést keltek. A nagy sikerben osztoztak *Varady Margit, Ipolyár Károly, Becskoy József, Nagy Imre és Szarvassy.* — A kassai színházban vasárnap játszották először a Vándorlegényt. Oculi szerepében *Bárdos Irma* aratott nagy sikert. A közönség szép énekeit és játékaikat nagy tetszéssel kísérte. *Palásthy Sraubinger* szerepében jeleskedett és a herceget *Csöreg Jenő* játszotta szép sikerrel.

MŰVÉSZET

□ **Sétahangverseny a Múcsarnokban.** A városi Múcsarnokban a legközelebbi sétahangversenyt nem, mint rendszeren, csütörtökön, hanem kedden este tartják meg. A hangversenyen a honvédezenekar működik közre, *Bachó István* karnagy személyes vezérlése alatt.

□ **Vakok hangversenye.** A vakok hangversenyei iránt mind jobban és jobban kezd érdeklődni a közönség és ezért január 10-én ismét nagy zenekari hangversenyt tartanak a Royal-szálló termében. A hangversenyen ismét közreműködnek *Horváth Attila, Haras Jakab és Fuchs Emil* vak zenetanárok, akik művészetükkel az eddig rendezett koncerteken is föltűntek. Jegyek az ismert áron a vakok boltjaiban kaphatók.

„BUDAPESTI NAPLÓ“

— Forint helyett korona! —

A BUDAPESTI NAPLÓ

szabadelvé irányában, formáinak frissességében a közönség régi, kedves lapja, amely példátlan olcsóságával most a legszelebbe rétegekben vág magának és a kulturának utat!

Demokratikus reform
= a sajtó terén! =

Január 1-től kezdve a

BUDAPESTI NAPLÓ

Budapestben és vidéken egyaránt

egyes számonkint 2 krajcár

Az előfizetési díj az eddiginek fele:

7 frt helyett 7 korona félévre

3 frt 50 helyett 3 kor. 50 fill. negyed évre

1 frt 20 helyett 1 kor. 20 fill. egy óra

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Hímzésre való betű- és szegélyminták.** Régesrég nélkülözött hiányt pótol és a szövegszerkesztésnek egyik legrégebbi és legkedveltebb eljárás módját ismerteti egy most megjelent mintafüzet, amelynek 10 sikerült mintalap melléklettel a legilletékesebb bíráló: a Magyar Iparművészeti Társulat megbízása folytán *Hollós Károly*, az Erzsébet-nőiskola tanára rajzolta. *Hollós Károly* kitűnően sikerült mintalapjai minden családban és iskolában helyet követelhetnek és pedig joggal, mert az ezeken látható betűalakok és hímzésminták magyarság, tetszelések. Bemutatja a beüppökat is (monogramok), melyek izéések és könnyen, minden előstuoium nélkül kihimezhatók. A

amelyek most hidegen és könyörtelenül tekintenek reám és akkor büvös hatalmukkal megígétek. Mondja meg, hogy az élet egy pillanatában, a villám gyorsaságával érzett valamit irányomban s hogy van eleven szíve.

A kétségbeesés hangjai zokogásba fultak; most először nézett a szép asszony oly szemekkel, amelyekben a részvét sugára csillogott, keze reszketett az enyémben... nem szól semmit.

— Beszéljen... beszéljen! — esdekeltem... — Nem tudok, — kiáltott Laura rekedt hangon és szívére tette kezét, mintha egy ellenállhatatlan végzetet akarna leküzdeni.

Ugy éreztem, hogy az ég megnyílik szemeim előtt, lábai elé vetetem magamat, halát rebogva. Nem kételkedtem többé szerelmében.

— De most távozzék, meneküljön, felejtse, tegye meg a kedvemért.

— Önt elfelejtsem. Lehetetlen! Követelje az életemet és én odaadom önnek.

— Bolond! — szólta Laura és kezét hajtamba tette.

— Bolond, de boldog.

— Tehát most már távozzék, tegye meg a kedvemért.

— De előbb kárpótoljon ez áldozatért.

— Követeljen.

Válasz helyett lehetőszerű esőket nyomtam ajkára, aztán vadkiáltásba törve ki, a szívét keblemre szoritottam. Ő védekezett, én még merészebb lettem; néma, iszonyu viaskodás támadt közöttünk, ő elmenekült, én újra megragadtam, újra elmenekült... és egy ugrással megragadta a csengetyűt.

— Ha közelit hozzáam, hívok valakit; kiméljen meg mindkettőnk a megszégyenítéstől.

Erzéketlensége inkább, mint fenyegetése szíven talált; szinte bambán megálltam.

— Távoznia kell, váljunk el mint jó barátok, — szólta a szép asszony — és felém nyújtotta kezét.

De a megszégyenítés megfosztott minden erőmtől; alig érintém ujjaimmal kezét és lassu

szépen kiállított füzetet gondos kivitelben adta közre az Athenaeum r. t. és árat csekély 1 korona 40 filléren szabia meg.

Nyilttér.

Hitel-igérvények

Huzás január 2-án, Főnyeremény 300,000 kor. Ára 16 kor.

Mercurbank Budapest, IV., Váci-utca 37.
(Mercur-palota.)
Alapított 1876.

Belépési felhívás.

Az Általános takaré- és hitelszövetkezet
(V., Sas-utca 24. szám)

üzletrezelenek és 100 koronás részjegyeknek jogyzására. Szövetkezetünknek 2571 tagja van 11,690 üzletrezelel és részjeggyel. A befizetett tőke 1,868,577 K. 45 f. Eddig kiadott kölcsönök 3,217,864 K. Biztosítási alpra való levonás vagy utánfizetés nálunk nincs.

Belépési nyilatkozatok és díjmentes kölcsönkérvények naponta elfogadtnak. Levélbeli megkeresésre azonnal felelünk.

Az igazgatóság.

TELJESEN PÓTOLJÁK

a francia cognacot

gróf **KEGLEVICH ISTVÁN** utódai

hírneves promotori cognac-gyár
(alapítva 1862).

mindenütt kapható gyártmányal.
Központi iroda és gyártelep: Budafok.

Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.

TÁVIRATOK

Róma december 27. A pápa ma kiballgatáson fogadta gróf *Szécsent*, az osztrák-magyar vatikáni nagykövetet, aki a pápát az évforduló alkalmából üdvözölte.

Páris december 27. *Loubet* elnök kedden *Nel-dov* orosz nagykövettől és *Khevenhüller-Metsch* osztrák-magyar nagykövettől veszi át a nagykövetek megbízólevelét. Gróf *Khevenhüller-Metsch* ma este ideérkezett.

Basel december 27. Szombath délelőtt itt és a környéken 10 másodpercig tartó gyenge földrengés volt észlelhető.

léptekkel kimentem, körül sem tekintve, egy sötét sem szölvá.

Amidőn újra otthon voltam és viszontláttam szobáinkat, mely a vidám képek egész seregének tanýája volt, a kétségbeesés kiáltása tört ki keblemből, szemeim megteltek könnyekkel, lelkiismeretem a megbánás fullánkját érezte.

Két női lélek.

Azon az estén távirat jött Párisból, hogy *Erfília* mama utolsó óráit élt. Reggel 10 órakor beléptem a házba... *Letizia* megpillantván engem, zokogásba tört ki és könnytel szemekkel sietett felém, az iszonyat érzése szállta meg tagjaimat, mindent megértettem: *Erfília* mama meghalt. Nem szóltam egy szót sem, nem voltak könnyeim.

Három nappal később visszatérünk *Luganóba* leverten. gondolatokba merülve. Szobáinkba visszatérve, *Letizia* hosszú hallgatás után keservesen sirt; könnyei megatottak és keblemre szoritám őt. Ő pedig szölt:

— A mult örökre meghalt és vele el van temetve; egyedül vagyok a világon, te is, most már csak magunk vagyunk, a többi mind ott lett van... *Lucianom!* Mi volna belőlünk, ha nem szeretnők egymást, ha mi... ha te már nem szeretnél engem?

En megragadtam kezét és némán szívemre tettem. A szegény asszony keblembe rejté arcát és a kimeríthetlen hit bátorságával megjegyezte:

— Ő igen, te örökké fogsz szeretni engem, én örökké foglak szeretni téged!

Másnap már én ajánlottam, hogy látogassuk meg *Albruzziakat*, miután *Letizia* megjegyezte, hogy oly rég nem látta már barátinjét.

(Folytatása következik.)

Egy férj regénye

Irta: SALVATORE FARINA

(89)

— Elég volt, — szölt, iparkodva megszabodítani kezét, — kötelességeim nem engedik, hogy tovább is hallgassam ezt a beszédet, legyen nagylelkű irányomban, önmaga irányában.

— Kötelességei! Hát nekem nincsenek kötelességeim. Es nem tiporiam őket össze, hogy eljussak önig. Az ön kötelességei! En csak egyet ismerek, hogy szeressen engem kárpótlásul nyugalmamért, hogy az enyém legyen, és feláldozza magát annak a szerencsétlenségnek, amely az ön kezéből támadt. Nyugalmmal és jövőmmel együtt összeröttem egy lény nyugalmát és jövőjét, aki szeret engem, mindent feláldoztam, ami drága volt előttem a világon, hogy önre lehessenek, míg ön oly férhöz van kötve, aki...

— Vigyázzon, — szakított félbe Laura — ön gonoszságot készül elkövetni.

— Tudom, és mit bánom? Jogom van hozzá; ne kívánjon nemes gondolkozást attól, aki önnek szerelmét ajánl. Miért ne téphetném le az álarcot egy hazugságról, amely boldogságom elé tolu. Hát nem tudja ön, hogy az a férfi, aki igényeket támaszt önre, nem érdemel meg semmit sem öntől, mert nem szereti önt?

— Tudom.

— Nem képes az igazi vonzalomra.

— Mindent tudok, de ne beszéljen így, mert őt lealacsonyítva, önmagát kicsinyíti.

— Tudja, — szólta hevesen hozzá, — azt hiszem, hogy rajtam diadalmaszkodni és egy összeröttré erény látványában gyönyörködni akart. Női hiúsága ki van elégítve, ön legyözött, most tetszése szerint folytathatja borzasztó játékát, de vegye le agyámról ezt a fátyolt; mondja meg, hogy nem vagyok bolond és hogy nem képzelődtem, hogy ugyanazok a szemek azok,

A macedóniai események.

Konstantinápoly, december 27. Az *entente-hatalmak* nagykövetségei ma ismétlenül szóval és írásban kérték a külügyminisztert, hogy a macedón vilajetek számára hívjanak meg egy olasz tábornokot csendőrpáncsnokká, és hozzátették, hogy ha ez az intézkedés a legközelebbi időn belül meg nem történik, úgy az entente-követségek maguk fogják ezt az intézkedést végrehajtani.

Konstantinápoly, december 27. A bolgár exarcha kikérte a nagyvezér engedelmét arra, hogy a királisszéki szandzsák kifosztott faluiban segélyeket osztasson, amit a nagyvezér meg is engedett. Az exarcha újból protestált a görög papság folyton tartó térítései ellen. A nagyvezér megígérte, hogy az illetékes hatóságoknak megadja a megieelő parancsokat.

Konstantinápoly, december 27. Ma a Yildiz-palotában rendkívüli minisztertanács volt.

Konstantinápoly, december 27. Szerbia arra törekszik, hogy az ökümeni pátriárkánál kieszközölje, hogy *Firmilian* elhunyt úszkübi metropolita helyébe újra egy szerbet válasszanak, amely kérelmet orosz és montenegrói részről is támogatnak. Ezzel szemben görög részről azt kívánják, hogy *Firmilian* helyébe egy görögöt tegyenek, amely kéréshez viszont a porta csatlakozott. *Joachim* pátriárka még nem foglalt állást. A szinódus többsége egyelőre szerb metropolita választása ellen van. Erre a helyzetre való tekintettel, úgy látszik, a metropolita-választást nem fogják egyamar elintézni. A bolgár exarkátus eddig nem protestált egy szerb megválasztása ellen.

Konstantinápoly, december 27. Tegnap temették el Úszkübben ünnepesen *Firmilian* úszkübi metropolita holttestét, a nélkül, hogy a tüntetések, amelyek tartottak, bekövetkeztek volna.

Konstantinápoly, december 27. Az ökümeni pátriárkátushoz a románok újból azt a kérést intézték, hogy a macedón vilajetek adják meg a már ismeretes egyházi koncessziókat. A pátriárka hivatalos lapja, az

Ekleziastiki-Alithia erőlyesen szembeszáll a román követelésekkel.

A keletázsiai bonyodalom.

New-York, december 27. A keletázsiai amerikai hajóraj parancsnokló tengernagya a keletázsiai helyzetre való tekintettel kijelentette, hogy a Honoluluiban időző hajóraj kedden Cavitéből való visszatérésben Manillába fog jönni.

A népek egyesülése.

Páris, december 27. A szabad-gondolkodók kongresszusa élénk tetszés mellett határozati javaslatot fogadott el, amely kívánatosnak mondja a népek egyesülését a közös felvonulás érdekében és azon kívánásának ad kifejezést, hogy az állami tanítási monopólium tiltassék be.

A franciabarát szerbek.

Belgrád, december 27. Abból az alkalomból, hogy a francia követ továbbra is megmarad Belgrádban, a felső iskola hallgatói és a polgári körök más fiatal emberei ma délelőtt a francia követségi épület előtt tüntettek a francia követ mellett. Mintegy 2000 emberből álló néptömeg zenekarral jelent meg a követségi épület előtt, a Marsellaiset és a szerb himnusz énekelte, azután zsviöv-kiáltásokban tört ki, végül teljes nyugalomban és rendben eloszlott. A tüntetések alatt a francia követség személyzetéből senkisé nem mutatkozott. A francia követség kérése dacára nem sikerült a tüntetéseket megakadályozni. Tervezték, hogy az olasz követség előtt is tüntetést fognak rendezni, mert nem tekintik demonstrációknak az olasz követ távollétét. A tüntetés azonban abban maradt.

KÖZGAZDASÁG

A fiamel forgalom. Fiuméből jelentik a *Budapesti Tudósítónak*, hogy az árúk elhajózása várakozás ellenére e hóban is igen csekély volt. A hajókba való

rakodást a kedvezőlen időjárás akadályozta s a k3zbejött ünnepek folytán is nagyon lassan történik. E miatt a tárak túl vannak tömve árukkal s a bajkó részére Fiuméba szállított rakott vasuti kocsik sem üríthetők ki. Ez okból az államvasutak igazgatósága a gyorsárúk, élőállatok és darabárúk kivételével a Fiuméba rendelt összes árúk felvételét mátlól kezdve öt-hét napra újból beszünteti. Az áru felvétel szünetelése alatt (gyors- és darabárúk, valamint élő-szállítmányok kivételével) egyéb árúkat még kivételosen sem vesznek fel.

Kosárfonó tanfolyam. Beregszászról írják: A ruthén-akció hegyvidéki kirendelisége Bereg-megyében, Bereg-Kövesden és Alsó-Remetén legközelebb hat hétre kiterjedő kosárfonó tanfolyamot szervezett. Több másnemű munka mellett különösen az e vidéken szükséges szőlő- és gyümölcszállító kosarak készítésében képezik ki a jelentkezőket.

Napirend.

Napló: Hétfő, december 28. — Római katolikus: Apró szentek. — Protestáns: Anasztáz. — Görög-orosz: (december 15.) Antia. — Zsidó: Tebeth. — Nap kél: 7 óra 34 percek. — Nyugszik: 3 óra 58 percek. — Hold kél: 12 órakor délben. — Nyugszik: 12 óra 40 percek éjjel.

A miniszterek nem fogadnak.
A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.
A Múzeumok téli tárlata nyitva 9 órától 4-ig. Belépődíj 1 korona.

Iparművészeti társulat téli kiállítása nyitva díjtalanul egész nap.

Könyves Kálmán-társaság képkidállítása Nagymező-utca 37. szám. Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Nemzeti Szalon téli tárlata nyitva este 8 óráig. Belépődíj 50 fillér.

Nemzeti Múzeum. Állat- és ásványtár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

A kereskedelmi és spárkamara könyvtára (Szemere-utca 6. sz.) nyitva minden hétköznap fél 10-től fél 2-ig.

A Jevárosi könyvtár (Károly-körút 28.) mindnapon nyitva van. Köznapokon délelőtt 9-1-ig, vasár- és ünnepnapokon 9-12-ig.

As Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10-12-ig. Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3-7-ig.
Egyetemi könyvtár zárva.
Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sóllyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

A titkos betegségek**alapos gyógyításáról.**

No sajnálja senki a fáradozást ilyen komoly ügyben, jelentkezők egyszerű speciályesen, mert a legújabban kullföldön beszerzett speciális műszerekkel még a legörögbb betegségek is pontosan meg lehet határozni a székelylét, elterjedését, minőségét, kórokozóját: bármily mélyen fészkelte is be magát a kóranyag a szervekbe, vagy a test nedveibe. Ezen beható vizsgálat alapján teljes bizosszággal meghatározható a betegségek állapotának megfelelő, alapos gyógyításhoz vezető speciális gyógyítási mód is, amelyet mindenki, foglalkozásának megvárása nélkül, otthon is elvégezhet. Ha valakinek lehetetlen volna megjelenni, akkor csak írja le a baját, amelynek pontos átvizsgálása után megkapja az utasítást és a megfelelő speciális gyógyszerket is — a legnagyobb titoktartás mellett. Levelébe válaszbelyegyet mellékeljen. A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat.

Ilyen tökéletes és házagpótló hazánkban Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, országos hírű intézete (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10.), ahol jóakarattal, őszintén és lelkiismeretesen kaphat mindenki (úgy férfi, mint nő) a nemi életéről felvilágosítást, ahol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól és lelki kijnjai is megszűnnek.

A mindennapi foglalkozás megvárása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palócz az 6 speciális gyógy módjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakörös sebeket, hűgycső-, hólyag-, ideg- és hágyerino-bajokat, sérveket, az ontörtézes és szülisz utóbajait, magmólmást, elgyengült férfierőt (impotenciát), kezdődő elmozavartí aranyeret, vérhajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijnár van. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Az egyetlen élcnaptár.**Most jelent meg!**

Ez a híres

EX-LEX NAPTÁR

(A „Borsszem Jankó” naptára)

mely kelt a joglódítás, törvényrugás és igazság-fartatás emlékezetes esztendejében és az 1904-ik évek hasznára, katonamulasztók és adótágadók épülésére kigondolták:

a „BORSSZEM JANKÓ” kilenc írástudói.

Rajzolták: Homiczkó A., Garay A., Bér D., Polgár M., Lakos A., Jeney J., Horog A., Kürthy és Mannó, a „Borsszem Jankó” rajzólo művészei.

Telje a legkacagtalóbb eredeti rajzokkal és rendkívül mulattató szöveggel

Ára 2 obstrukciós kor.

Megjelent az ATHENAEUM iród- és nyomdái r-társulat könyvkiadóhivatalában és kapható úgy ott, mint minden hazai könyvkereskedésben.

UNIVERSUM

Találmányok, felfedezések, utazások, vadászkalandok, természetsodák, hasznos tudnivalók, mulattató és tanulságos kísérletek

ÉVKÖNYV A CSALÁD ÉS IFJUSÁG SZÁMÁRA

Szerkeszti HANKÓ VILMOS Dr.

Értekezéseikkel közreműködtek: Ábrányi Emil, Bálint Imre, Bann-gartner Alajos, Bíró Lajos, Bozóky Endre dr., Brozik Károly dr., Cholnoky Viktor, Denes Lajos dr., Dietz Lajos, Erdő Béla dr., Garay Viktor, Gáspár János dr., Gáspár Károly, H. Hegedűs Sándor, Heller B. dr., Herman Ottó, Hoffmann Ottó, Jakab Odón, Kerecsy Béla, László Samu, Lázár Pál, Pászlayosky József, Pekár Gyula, Philipp Kálmán, Rákosi Viktor, Ráth Arnold, Sem-mayer Vilhalm dr., Serényi Gusztáv, Szekeres Kálmán, Tompa János dr., Vörös Tibor, Wartha Vincze dr.

Tull Odón és Belloni László rajzaival és számos képpel

ÁRA DISZES KÖTÉSBEN 8.50 KOR.

Kapható minden könyvkereskedésben vagy a kiadónál LAMPEL R. (WODIANER F. ÉS FIAI) CS. ÉS KIR. UDVARI KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN BUDAPEST, VI. KER., ANDRÁSSY-UT 21. SZÁM

UJÉVRE legelősebben lehet bevásárolni

aranyműves **Orbán Antal** grás-mester

(VII. Borsos-tér 17. a Központi pályaudvar mellett).

Acél órák 4—-től feljebb, ezüst órák 5—-től feljebb arany gyűrűk 3—-től főljebb. Nagy választék mindennemű ékeszerokban. China-oztali gyári raktár 10 évi jótállással.

Magyar

Iparművészeti

Sorsjegyek

ára 1 korona.

Huzás már ma!

Nyeremények:

60,000

korona ért.

A huzás eredményét a *Merkur* hiteles sorsolási tudósító is közölni fogja.

A legjobb és legelterjedtebb az Most jelent meg 472 oldal terjedelemben.

ATHENAEUM NAGY KÉPES NAPTÁRA**AZ 1904. ÉVRE.**

A 472 oldal terjedelmű „NAGY KÉPES NAPTÁR” tartós kemény 2 korondért megrendelhető minden hazai kötésben Athenaeum iródmű és nyomdái részvénrtársulat kiadóhivatalában (VII., Kerepesi-út 54.)

SZÉPIRODALMI RÉSZÉT A LEGJOBB IRÓK SZOLGÁLTATTÁK A LEGTÖBB KÖZLEMÉNY MELLETT SZÉP KÉPEK.

Negyvenötödik évfolyamát járja ez a bőséges tartalmú, mindeneket érdeklő, kifünően szerkesztett *Nagy Képes Naptár*, amelynek minden szükséges tudnivalót mond. — Pontos, *Tiszti Címárán* kívül tartalma a következőkből áll: hivatalos adatok nyomán szerkesztett Bélyegilleték. — Csillagászati naptár, jegyzéklyakkal. — Nevezetes korszakok és korszámítások. — Törvénykezési szünnapok. — Országos színek. — Az uralkodók. — Az elmúlt év összes eseményei. — *Közhasználati részében* A közelet halottai. — A külföld eseményei. — Ismeretterjesztő rész. — Sorsolási értesítő. — Posta- és távirda-árszabály. — A postatakták-tájékoztató *Budapesti Kalauz.* — Bérkocsiszabályrendelet — Külföldi uralkodók. — Névnaptjegyzék. — Törvénykezési bélyeg- és illetékszabályok. — Ércpénz-, útmérték- és időösszehasonlító táblázat.

